

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. mw. drs. J. Klijnsma
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

De Nederlandsche Bank N.V.
mr. F. Elderson
Directie

Postbus 98
1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
www.dnb.nl

Onderwerp

Reactie op uw verzoek van 28 februari jl

Handelsregister 3300 3396

Geachte mevrouw Klijnsma,

Datum

27 maart 2017

Ons kenmerk

A013-1799575224-21

Graag voldoe ik aan uw verzoek van 28 februari jl. om een toezichttoets uit te brengen op het conceptwetsvoorstel waardeoverdracht kleine pensioenen. Het belangrijkste doel van dit wetsvoorstel is om een verbetering te bewerkstelligen voor deelnemers met kleine pensioenaanspraken, en tegelijkertijd pensioenuitvoerders te bevrijden van de relatief grote administratieve last van dergelijke kleine pensioenen. Daartoe regelt het wetsvoorstel dat de huidige mogelijkheid van eenzijdige afkoop van deze kleine pensioenaanspraken vervangen wordt door de mogelijkheid van een automatische waardeoverdracht naar de nieuwe pensioenuitvoerder van de deelnemer. DNB is positief over dit voorstel, omdat het belangrijke voordelen heeft voor zowel deelnemers als pensioenuitvoerders. Het voorstel om heel kleine pensioenaanspraken (aanspraken die een uitkering van maximaal 17 eurocent per maand zouden opleveren) te laten vervallen is voor de pensioenuitvoerders die het betreft van wezenlijk belang. De hoogte van dergelijke uitkeringen staat niet in verhouding tot de uitvoeringskosten ervan, die per saldo door de overige deelnemers moeten worden opgebracht. Over het derde belangrijke element in dit wetsvoorstel, het laten vervallen van de bezwaarmogelijkheid voor deelnemers, wanneer hun pensioenaanspraken worden omgerekend naar een nieuwe pensioeningangleeftijd, is DNB ook positief. Door wettelijk vast te leggen onder welke voorwaarden die omrekening mag plaatsvinden wordt bereikt dat de deelnemers daar materieel geen nadeel van ondervinden, en volledig kunnen profiteren van de voordelen van een dergelijke omzetting.

Datum

27 maart 2017

Ons kenmerk

A013-1799575224-21

DNB ziet in het wetsvoorstel en de memorie van toelichting wel enkele punten die ze onder uw aandacht wil brengen.

Met betrekking tot de automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen

- De bestaande mogelijkheid tot afkoop van klein pensioen zonder instemming (2 jaar na einde deelneming, en dan binnen een half jaar) vervalt, ongeacht of de pensioenuitvoerder meedoet met de automatische waardeoverdracht of niet. In de memorie van toelichting wordt de verwachting uitgesproken, dat het nieuwe systeem van automatische waardeoverdracht per saldo in meer gevallen tot een goede oplossing leidt dan de bestaande afkoopmogelijkheid. De praktijk zal moeten uitwijzen of dat zo is, wat in de evaluatie na 3 jaar wordt bekeken. Indien deze verwachting niet uitkomt, neemt het aantal kleine pensioenen mogelijk toe in plaats van af. Om dat te voorkomen zou het wetsvoorstel de mogelijkheid van eenzijdige afkoop van klein pensioen kunnen behouden voor de situatie waarin de automatische waardeoverdracht na een voorgeschreven aantal pogingen niet is geslaagd.
- De automatische waardeoverdracht zal onder nadere, bij algemene maatregel van bestuur te stellen voorwaarden ook mogelijk worden voor kleine aanspraken die al bestaan bij de inwerkingtreding van het wetsvoorstel. Het is evident dat pensioenuitvoerders belang hebben bij een oplossing voor de soms grote aantallen bestaande kleine aanspraken in hun administraties. Omdat het daarbij niet om individuele overdrachten gaat, maar om – mogelijk – massale overdrachten is nadere regulering gewenst. In de memorie van toelichting worden nadere regels aangekondigd voor deze overdracht van bestaande aanspraken. Die regels lijken evenwel alleen bedoeld om het overdrachtsproces goed te laten lopen. Er zijn echter ook regels nodig om te voorkomen dat 'bulkoverdrachten' tot ongewilde financiële consequenties leiden. Denk aan overdrachten tijdens onderdekking, en aan het risico dat pensioenuitvoerders die veel kosten maken bij het ontvangen van een waardeoverdracht een zodanig grote hoeveelheid kleine aanspraken binnenkrijgen, dat de afhandelingskosten gaan drukken op de bestaande populatie van die pensioenuitvoerder. Om die reden beveelt DNB aan om de nadere regels ook op voornoemde aspecten betrekking te laten hebben.

Datum

27 maart 2017

Ons kenmerk

A013-1799575224-21

Met betrekking tot het laten vervallen van heel kleine pensioenen

- Heel kleine pensioenaanspraken die ontstaan na inwerkingtreding van het wetsvoorstel vervallen van rechtswege, maar de op dat moment al bestaande 'kruimelaanspraken' mogen vervallen als de pensioenuitvoerder daartoe besluit. De verantwoordelijkheid voor het vervallen van de bestaande kruimelaanspraken wordt dus bij de pensioenuitvoerder belegd. De consequentie daarvan is, dat de pensioenuitvoerder die daartoe besluit, het risico loopt dat hij aangesproken wordt, door de betreffende rechthebbenden, op strijd met het beginsel van bescherming van eigendom. Tegenover de winst van het laten vervallen van 'de bestaande kruimelaanspraken' staat dan dus het risico op juridische procedures. Onduidelijk is waarom de wetgever niet ook voor de bestaande kruimelpensioenaanspraken bepaalt dat deze automatisch vervallen, en daarmee pensioenuitvoerders vrijwaart van dit risico. Ook voor bestaande kruimelaanspraken geldt immers dat het administreren en uitkeren van een uitkering van maximaal euro 2 per jaar leidt tot onevenredig hoge kosten ten laste van de andere deelnemers en tot onevenredig veel inspanning van de pensioenuitvoerder. De verwijzing die in dit verband in de memorie van toelichting wordt gemaakt naar de Pensioenwetbepaling over evenwichtige belangenafweging is onbegrijpelijk: waarom zou bij het laten vervallen van bestaande kruimelaanspraken een belangenafweging wel aan de orde moeten zijn, terwijl dat bij het laten vervallen van toekomstige kruimelaanspraken niet het geval is?

Met betrekking tot het schrappen van de bezwaarmogelijkheid voor deelnemers, bij omzetten bestaande aanspraken naar een nieuwe pensioenrichtleeftijd

- In de onderbouwing van dit voorstel wordt een uitleg gegeven van de artikelen 20 en 83 Pensioenwet die DNB niet goed kan plaatsen. Gesuggereerd wordt dat artikel 83 Pensioenwet alleen van toepassing is bij een interne collectieve waardeoverdracht als hier bedoeld indien het onduidelijk is of sprake is van aantasting van rechten van de deelnemer. Dat is niet correct: dit artikel is bij elke interne collectieve waardeoverdracht van toepassing.
- In de memorie van toelichting staat dat onder het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid (artikel 83 lid 2 onderdeel b Pensioenwet) al valt, dat pensioenuitvoerders in de flexibiliseringsfactoren naar de oorspronkelijke pensioendatum geen selectiefactoren mogen opnemen.

Datum

27 maart 2017

Ons kenmerk

A013-1799575224-21

Dat is niet correct, en ook onlogisch, omdat met dit wetsvoorstel de uitsluiting van die selectiefactoren nu juist expliciet vastgelegd wordt voor deze specifieke waardeoverdracht. In de memorie van toelichting ontbreekt een duidelijke onderbouwing van het uitsluiten van deze selectiefactoren. DNB beveelt aan die motivering alsnog op te nemen.

- Uit de tekst van het voorgestelde artikel 83 lid 3 Pensioenwet blijkt niet of pensioenuitvoerders ook een eventueel tijdelijk ouderdomspensioen kunnen betrekken in de omzetting van ouderdomspensioenaanspraken naar een andere pensioeningangsdatum. Ook de toelichting geeft geen helder antwoord op die vraag. Het wetsvoorstel zou duidelijk moeten maken of voor tijdelijke ouderdomspensioenaanspraken ook de begin- en einddatum opgeschoven kan worden, en de deelnemer het recht heeft ook dit pensioen toch in te laten gaan op de oorspronkelijke ingangsdatum van dat tijdelijke ouderdomspensioen, en te laten eindigen op de oorspronkelijke einddatum.

In uw verzoek om een toezichttoets vraagt u, of de thans bestaande mogelijkheid voor DNB om bij een omzetting als hier aan de orde een verbod op te kunnen leggen behouden zou moeten blijven. Gelet op de aard van de omzettingen waar het hier om gaat, en gelet op de expliciete wettelijke waarborgen die u voornemens bent te treffen, acht DNB dat niet nodig.

DNB onderschrijft de toezichttoets die de AFM over het onderhavige concept wetsvoorstel uitbrengt.

Hoogachtend,

